

ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ З ПРАКТИЧНОЇ СТИЛІСТИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Засади вивчення практичної стилістики української мови

Тема 1. ПРЕДМЕТ І ЗАВДАННЯ КУРСУ. ФУНКЦІОНАЛЬНІ СТИЛІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Практична стилістика, її предмет, зміст і завдання.
2. Місце практичної стилістики в системі мовознавчих дисциплін.
3. Прагмостилістичний, функціонально-стилістичний, структурно-стилістичний, герменевтичний, феноменологічний аспекти аналізу журналістського тексту.
4. Усна й писемна форми існування мови та особливості їх використання в засобах масової інформації.
5. Поняття норми літературної мови, нормативних варіантів. Типи норм.
6. Функціонально-стильова сфера.
7. Поняття функціонально-стильової єдності.
8. Стиль як функціональний різновид літературної мови.
9. Стилї сучасної української літературної мови.
10. Характерні ознаки наукового стилю.
11. Мовні особливості офіційно-ділового стилю.
12. Загальна характеристика функціонально-стильової єдності “мова художньої літератури”.
13. Розмовна функціонально-стильова сфера.
14. Конфесійний стиль української мови.
15. Публіцистичний стиль, його різновиди.
16. Інформативно-впливова та соціально-оцінна функція публіцистичного стилю.
17. Місце публіцистичного стилю в системі функціональних стилів літературної мови.
18. Роль публіцистичного стилю у формуванні стилістичних і мовних норм.

Практичне завдання

Завдання 1. *Знайти в газетах зразки текстів різних стилів. Довести, що це саме той, а не інший функціональний стиль, перелічивши його ознаки, навівши приклади з газетного тексту.*

Література

- Бабич Н. Д.** Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2003. – С. 3–51.
- Волкотруб Г. Й.** Стилїстика ділової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 3–35.
- Волкотруб Г. Й.** Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С. 5–15, 23–36.
- Дзюбишина-Мельник Н.** Ще один стиль української літературної мови // Культура слова: Респ. збірник. – Вип 45. – 1994. – С. 14–20.
- Дудик П. С.** Стилїстика української мови: Навч. посіб. – К.: Академія, 2005. – С. 7–120.
- Єрмоленко С. Я.** Науковий стиль; Норма мовна; Офіційно-діловий стиль; Публіцистичний стиль; Розмовна мова; Стилїстика; Стиль; Художній стиль // Українська мова: Енциклопедія. – К.: Укр. енциклопедія, 2000. – С. 372–373, 387–388, 414–415, 501–502, 522–523, 600–601, 602–603, 717–718.
- Капелюшний А. О.** Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 7–25.
- Капелюшний А. О.** Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 7–12.

Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилістика української мови. – К.: Вища школа, 2003. – С. 7–302.

Пономарів О. Д. Стилістика сучасної української мови. – К.: Либідь, 1992. – С. 3–19 (3-тє вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 3–18).

Шевченко Л. Л. Конфесійний стиль // Українська мова: Енциклопедія. – К.: Укр. енциклопедія, 2000. – С. 252–253.

Тема 2. СТИЛІСТИЧНЕ РОЗШАРУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛЕКСИКИ

1. Загальна характеристика словникового складу української мови.
2. Стилістичне розшарування лексики.
3. Використання в пресі лексики загальноповсякденної та стилістично забарвленої.
4. Умови використання в мові ЗМІ суспільно-політичної, виробничо-професійної, науково-термінологічної, офіційно-ділової, розмовної, просторічної лексики.
5. Лексична сполучуваність та її порушення в журналістському тексті.
6. Емоційно-експресивні різновиди мовлення.
7. Слова урочисті, піднесено-схвильовані, іронічні, зневажливі, презирливі та їх використання в журналістських текстах.
8. Засоби словотвору, що надають лексичним одиницям експресивного забарвлення.
9. Робота журналіста зі словниками як засіб досягнення точності слововживання.
10. Енциклопедичні та лінгвістичні словники, потрібні в редакційній практиці.
11. Особливості використання в практиці ЗМІ тлумачних словників.
12. Загальна характеристика двомовних словників, їх використання в практиці ЗМІ.
13. Використання в роботі журналіста Словника іншомовних слів.
14. Використання в редакційній практиці Орфографічного словника.
15. Використання на радіо й телебаченні Орфографічного словника, словника-довідника “Складні випадки наголошення”, Словника наголосів.
16. Стилістичні позначки в словниках як засіб орієнтування в доборі слова.

Практичні завдання

Завдання 2. Знайти в журналістських текстах приклади вдалого використання зі стилістичною метою жаргонізмів, професіоналізмів, просторічної лексики.

Завдання 3. Знайти в газетних текстах помилки, пов’язані з порушенням норм лексичної сполучуваності. Пояснити свою правку, посилаючись на словники (тлумачні, іншомовних слів, перекладні та ін.).

Література

Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2003. – С. 52–60.

Волкотруб Г. Й. Стилістика ділової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 53–60.

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С. 15–23, 46–54, 75–84.

Дудик П. С. Стилістика української мови: Навч. посіб. – К.: Академія, 2005. – С. 140–155.

Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2005. – С. 117–118, 154–167, 177–181.

Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 26–55.

Капелюшний А. О. Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 13–16, 47–56.

Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилістика української мови. – К.: Вища школа, 2003. – С. 194–207.

Пономарів О. Д. Стилістика сучасної української мови. – К.: Либідь, 1992. – С. 36–38, 92–109 (3-тє вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 35–37, 91–107).

Змістовий модуль 2. Стилiстичне використання багатозначних слiв, омонiмiв, паронiмiв, синонiмiв, антонiмiв

Тема 3. СТИЛІСТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ БАГАТОЗНАЧНОСТІ СЛОВА ТА ОМОНІМІЇ. ПАРОНІМИ

1. Стилiстичне використання багатозначностi слова.
2. Види переносного вживання слова (мовна метафора, метонiмiя, синекдоха) та їх застосування в журналістських творах.
3. Виникнення експресії у зв'язку з переносним уживанням слова.
4. Використання полiсемії в сатиричних жанрах.
5. Стилiстична мета використання омонiмiв; каламбур.
6. Небезпека омофонії в мовленні на радіо й телебаченні.
7. Можлива двозначність за непередуманого використання омонiмiв. Словник омонiмiв.
8. Паронiми в журналістських текстах як вияв незнання справжнього значення слова. Словник паронiмiв української мови.
9. Стилiстичні прийоми, що базуються на використанні паронiмiї. Парономазія.

Практичні завдання

Завдання 4. Знайти в журналістських текстах приклади вдалого використання зі стилістичною метою багатозначних слів, омонімії, паронімії.

Завдання 5. Виявити в журналістських текстах помилки, пов'язані з уживанням багатозначних слів, омонімії, паронімії. Навести відповідну довідку зі Словника омонімії (О. Демської та І.Кульчицького) чи зі Словника паронімії (Д. Гринчишина та О. Сербенської).

Література

- Бабич Н. Д.** Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2003. – С. 60–61.
- Волкотруб Г. Й.** Стилiстика ділової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 36–44.
- Волкотруб Г. Й.** Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С. 46–48, 54–58.
- Дудик П. С.** Стилiстика української мови: Навч. посіб. – К.: Академія, 2005. – С. 155–165.
- Капелюшний А. О.** Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 56–75.
- Капелюшний А. О.** Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 16, 38–47.
- Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М.** Стилiстика української мови. – К.: Вища школа, 2003. – С. 328–338, 376–377.
- Пономарів О. Д.** Стилiстика сучасної української мови. – К.: Либідь, 1992. – С. 38–56 (3-тє вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 37–55).

Тема 4. СТИЛІСТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ СИНОНІМІЇ. СЛОВНИКОВІ ТА КОНТЕКСТУАЛЬНІ АНТОНІМИ В МОВІ ЗМІ

1. Загальна характеристика лексичної синонімії.
2. Використання в мові ЗМІ ідеографічних синонімії.
3. Семантичний обсяг і експресивне забарвлення слів-дублетів. Слова-дублети й абсолютні синоніми.
4. Ампліфікація та градація як образно-виражальні засоби.
5. Використання в журналістських текстах стилістичних синонімії. Словники синонімії української мови.
6. Місце перифраз у журналістському тексті.
7. Принципи заміни слів перифразами. Словник перифраз.
8. Застосування в мові ЗМІ контекстуальних синонімії.
9. Стилiстична мета використання лексичних синонімії.
10. Словникові та контекстуальні антоніми в мові ЗМІ.

11. Функції антонімів у журналістському тексті.
12. Образно-виражальні засоби, побудовані на антонімії.
13. Іронія, антитеза, оксиморон у журналістських текстах.
14. Словники антонімів української мови.

Практичні завдання

Завдання 6. Знайти в журналістських текстах приклади вдалого використання зі стилістичною метою синонімів, антонімів.

Завдання 7. Виявити в журналістських текстах помилки, пов'язані з використанням синонімів та антонімів. Навести відповідну довідку зі Словника синонімів чи зі Словника антонімів.

Література

Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2003. – С. 61–63.

Волкотруб Г. Й. Стилiстика дiлової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 44–46.

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С. 58–62.

Дудик П. С. Стилiстика української мови: Навч. посiб. – К.: Академія, 2005. – С. 166–171.

Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 76–91.

Капелюшний А. О. Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 16, 38–47.

Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилiстика української мови. – К.: Вища школа, 2003. – С. 367–369, 374–375, 379–380.

Пономарів О. Д. Стилiстика сучасної української мови. – К.: Либідь, 1992. – С. 56–71 (3-тє вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 55–70).

МОДУЛЬ 2

Змістовий модуль 3. Використання лексики, що має певні стилістичні обмеження

Тема 5. СТИЛІСТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ В МОВІ ЗМІ ІНШОМОВНИХ СЛІВ, НЕОЛОГІЗМІВ, ІСТОРИЗМІВ І АРХАЇЗМІВ, ДІАЛЕКТИЗМІВ. ЛЕКСИЧНІ ТА ГРАМАТИЧНІ РОСІЯНІЗМИ

1. Ставлення журналіста до слів іншомовного походження та їх використання в пресі, на радіо, телебаченні, в інтернет-виданнях.
2. Лексичні та граматичні росіянізми в мові ЗМІ.
3. Небезпека паронімії під час використання слів іншомовного походження.
4. Стилiстичне використання iсторизмiв i архаїзмiв у мові ЗМІ.
5. Архаїзми як засіб надання урочистості або “зниження” висловлювання.
6. Використання історизмів для відтворення колориту епохи.
6. Неологізми як обов'язковий елемент мови ЗМІ.
7. Межі використання в журналістських текстах нових складноскорочених слів.
8. Особливості використання в мові ЗМІ діалектизмів.

Практичні завдання

Завдання 8. Знайти в журналістських текстах приклади вдалого використання зі стилістичною метою інішомовних слів, діалектизмів, неологізмів, архаїзмів.

Завдання 9. Виявити в журналістських текстах помилки у вживанні слів інішомовного походження, неологізмів та застарілої лексики, діалектизмів. Навести відповідні довідки зі словників.

Завдання 10. Знайти в журналістських текстах лексичні росіянізми. Запропонувати свої варіанти виправлення текстів.

Завдання 11. *Виписати зі Словника іношомовних слів 10 слів, які часто вживають у мові ЗМІ й значення яких, на вашу думку, варто було б пояснити читачам, слухачам, глядачам.*

Література

- Бабич Н. Д.** Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2003. – С. 54–55, 64–66.
- Волкотруб Г. Й.** Стилiстика дiлової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 46–49.
- Волкотруб Г. Й.** Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С. 62–79.
- Довідник з культури мови** / За ред. С. Я. Єрмоленко. – К.: Вища шк., 2005. – С. 25.
- Дудик П. С.** Стилiстика української мови: Навч. посіб. – К.: Академія, 2005. – С. 150–154, 171–174.
- Капелюшний А. О.** Росіянізми в телевізійному мовленні і в газетному тексті // Телевізійна й радіожурналістика: Зб. наук.-метод. праць. – Вип. 3. – Львів: ЛНУ, 2000. – С. 359–368.
- Капелюшний А. О.** Редагування в засобах масової інформації: Навч. посіб. – 2-ге вид., випр. і доп. – Львів: ПАІС, 2009. – С. 165–183.
- Капелюшний А. О.** Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 92–125.
- Капелюшний А. О.** Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 16–18, 33–38, 68–103.
- Кибальчич В. М.** Відтворення елементів національної специфіки у лексиці двомовної газети // Засоби масової інформації й утвердження державного суверенітету України: Зб. мат. наук.-практ. конф. – Львів: Світ, 1993. – С. 132–136.
- Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М.** Стилiстика української мови. – К.: Вища школа, 2003. – С. 276–278, 434–436.
- Пономарів О. Д.** Стилiстика сучасної української мови. – К.: Либідь, 1992. – С. 72–92, 109–112 (3-тє вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 71–91, 107–110).

Тема 6. КАНЦЕЛЯРИЗМИ ТА ШТАМПИ В МОВІ ЗМІ

1. Одночасна зорієнтованість на експресію та стандарт як конструктивний принцип мови ЗМІ.
2. Неоднозначність термінів “стандарт”, “стереотип”, “кліше” і “штамп”.
3. Виправданість уживання ділової лексики в офіційно-діловому стилі.
4. Ознаки канцеляризмів; способи уникнення канцеляризмів у мові ЗМІ.
5. Розщеплення присудка як ознака канцеляриту.
6. Ознаки штампів; способи уникнення штампів у мові ЗМІ.
7. Штамп як один з виявів збідненості лексики твору. Слова-паразити.
8. Тавтологія, плеоназм.

Практичні завдання

Завдання 12. *Виявити в журналістських текстах канцеляризми й штампи, випадки тавтології та плеоназму, пропускання слів. Запропонувати свої варіанти виправлення текстів.*

Література

- Волкотруб Г. Й.** Стилiстика дiлової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 50–53, 60–65.
- Волкотруб Г. Й.** Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С. 84–90.
- Дудик П. С.** Стилiстика української мови: Навч. посіб. – К.: Академія, 2005. – С. 357, 367.
- Капелюшний А. О.** Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 126–143.

Капелюшний А. О. Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 17–18, 56–68.

Пономарів О. Д. Стилістика сучасної української мови. – К.: Либідь, 1992. – С. 34–36 (3-тє вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 33–34).

Пономарів О.Д., Різун В. В. та ін. Сучасна українська мова. – К.: Либідь, 2001. – С. 83–85.

Змістовий модуль 4. Стилістичне використання фразеологізмів

Тема 7. СТИЛІСТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У МОВІ МАС-МЕДІА

1. Стилістичне розшарування фразеологізмів.
2. Емоційно нейтральні фразеологізми.
3. Межі використання в мові ЗМІ фразеологізмів наукового та офіційно-ділового стилів.
4. Використання фразеологізмів у журналістських текстах залежно від їх жанрових різновидів.
5. Стилістично виправдана трансформація фразеологізмів і їх невмотивована переробка (спотворення).
6. Способи “перекладу” фразеологічних одиниць з однієї мови на іншу.
7. Передавання українськими відповідниками російських фразеологізмів.
8. Майстерність журналіста у використанні фразеологічних засобів.
9. Використання фразеологічних словників у журналістській практиці.

Практичні завдання

Завдання 13. Знайти в журналістських текстах приклади вдалого використання зі стилістичною метою фразеологізмів.

Завдання 14. Зі словників та збірників фразеологізмів виписати десять крилатих висловів, які, на вашу думку, журналісти часто вживають не зовсім правильно. З'ясувати значення та почуттєве забарвлення цих фразеологічних одиниць.

Література

Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2003. – С. 94–104.

Демська-Кульчицька О. М. Фразеологія. – К.: Вид. дім “Кієво-Могилянська академія”, 2008. – С. 3–74.

Дудик П. С. Стилістика української мови: Навч. посіб. – К.: Академія, 2005. – С. 175–179.

Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 144–164.

Капелюшний А. О. Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 18, 104–108.

Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилістика української мови. – К.: Вища школа, 2003. – С. 38–40.

Пономарів О. Д. Стилістика сучасної української мови. – К.: Либідь, 1992. – С. 121–131 (3-тє вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 120–130).

Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – С. 238–262.

МОДУЛЬ 3

Змістовий модуль 5. Морфологічні засоби стилістики. Стилістичне використання іменників та прикметників

Тема 8. СТИЛІСТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ ІМЕННИКІВ

1. Морфологічні синоніми та паралельні форми.

2. Стилiстичнi властивостi словотвору та словозмiни.
3. Стилiстична характеристика iменника.
4. Категорiя роду iменникiв; стилiстичне використання iменникiв, якi мають варiантнi форми роду.
5. Урахування пiд час перекладу з росiйської мови на українську невідповiдностi граматичного роду однакових за значенням i подiбних за вимовою та написанням iменникiв.
6. Лiтературна норма визначення граматичного роду складноскорочених слiв та невідмiнюваних iменникiв iншомовного походження.
7. Рiд iменникiв на позначення професiй i посад жiнок. "Словник-довiдник назв осiб за видом дiяльностi" М. П. Годованої (К.: Наук. думка, 2009).
8. Категорiя числа iменникiв, випадки вживання однини в значеннi множини.
9. Множина iменникiв абстрактних, речовинних i власних iмен.
10. Категорiя вiдмiнка. Словозмiннi паралелi, що залежать або не залежать вiд семантики слова.
11. Синонiмiя давального вiдмiнка та родового з приiменником "для".
12. Уживання родового або знахiдного вiдмiнка при перехiдних дiєсловах iз запереченням та без заперечення.
13. Уживання кличного чи називного вiдмiнка у звертаннi.

Практичнi завдання

Завдання 15. Знайти в журналістських текстах приклади вдалого використання зі стилістичною метою різних категорій і форм іменників.

Завдання 16. Виписати зі словників 10 іменників жіночого роду на позначення професій, посад, звань.

Лiтература

- Бабич Н. Д.** Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2003. – С. 105–124.
- Вихованець І. Р., Городенська К. Г.** Теоретична морфологія української мови: Академічна граматики української мови. – К.: Пульсари, 2004. – С. 44–120.
- Волкотруб Г. Й.** Практична стилістика української мови: Використання морфологічних засобів мови. – К.: ТОВ "ЛДЛ", 1998. – С. 6–64.
- Волкотруб Г. Й.** Стилiстика дiлової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 66–93.
- Волкотруб Г. Й.** Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С. 95–138.
- Дудик П. С.** Стилiстика української мови: Навч. посiб. – К.: Академія, 2005. – С. 180–196.
- Капелюшний А. О.** Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 165–198.
- Капелюшний А. О.** Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 109–116, 150–169.
- Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М.** Стилiстика української мови. – К.: Вища школа, 2003. – С. 41–55.
- Пономарів О. Д.** Стилiстика сучасної української мови. – К.: Либiдь, 1992. – С. 132–153 (3-ге вид. – Тернопiль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 131–151).
- Пономарів О. Д.** Культура слова: Мовностилістичні поради. – К.: Либiдь, 1999. – С. 167–169.

Тема 9. СТИЛІСТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ ПРИКМЕТНИКІВ

1. Стилiстична характеристика прикметника.
2. Межi вживання в мовi повних i коротких, стягнених i нестягнених форм прикметникiв.
3. Змiстова виправданiсть уживання ступенiв порiвняння якiсних прикметникiв, синонiмiя їх форм.

4. Випадки помилкового творення ступенів порівняння якісних прикметників.
5. Синонімія конструкцій “відносний прикметник + іменник” та “іменник у називному + іменник у родовому відмінку”.
6. Межі вживання присвійних прикметників, заміна їх іменником у родовому відмінку належності.

Практичні завдання

Завдання 17. Знайти в журналістських текстах приклади вдалого використання зі стилістичною метою різних форм прикметників.

Завдання 18. Виписати зі збірок українських народних пісень 10 прикладів уживання коротких форм прикметників.

Література

Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2003. – С. 128–129.

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Використання морфологічних засобів мови. – К.: ТОВ “ЛДЛ”, 1998. – С. 65–82.

Волкотруб Г. Й. Стилiстика дiлової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 93–101.

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С. 140–151.

Дудик П. С. Стилiстика української мови: Навч. посiб. – К.: Академiя, 2005. – С. 196–200.

Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 159–210.

Капелюшний А. О. Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 116–118, 169–175.

Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилiстика української мови. – К.: Вища школа, 2003. – С. 58.

Пономарів О. Д. Стилiстика сучасної української мови. – К.: Либiдь, 1992. – С. 153–157 (3-тє вид. – Тернопiль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 151–157).

МОДУЛЬ 4

Змістовий модуль 6. Стилiстичне використання числiвникiв та займенникiв

Тема 10. СТИЛІСТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЧИСЛІВНИКІВ

1. Стилiстична характеристика розрядiв числiвникiв за значенням.
2. Особливостi використання власне кiлькiсних i дробових числiвникiв у науковому та в офiцiйно-дiловому стилях.
3. Дробовi числiвники в журналістських текстах. Нумералiзацiя iменника “нуль”.
4. Збiрнi числiвники як синонiми власне кiлькiсних, їх iдеографiчнi та стилiстичнi особливостi.
5. Випадки вiдхилення вiд норм у вiдмiнюваннi складних i складених числiвникiв.
6. Мовна норма поєднання iменникiв з числiвниками та винятки з правил у вживаннi числiвникiв “два”, “три”, “чотири”.
7. Вiдхилення вiд норми в поєднаннi збiрних числiвникiв з iменниками.
8. Лiтературне вживання числового iменника “пара” з певними групами iменникiв.
9. Можливе емоцiйне забарвлення тих числiвникiв, що позначають видатнi явища або пам’ятнi подiї.
10. Числiвники в складi фразеологiзмiв.

Практичні завдання

Завдання 19. Знайти в журналістських текстах приклади вдалого використання зі стилістичною метою кількісних і порядкових числівників.

Завдання 20. *Виявити у випусках новин на телеканалах СТБ, 5-му, НТА випадки вживання кількісно-збірних числівників, не зафіксованих у сучасних словниках.*

Література

Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2003. – С. 129.

Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський К. Г. Граматика української мови: Морфологія. – К.: Либідь, 1993. – С. 148–149.

Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови: Академічна граматики української мови. – К.: Пульсари, 2004. – С. 138, 151–183.

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Використання морфологічних засобів мови. – К.: ТОВ “ЛДЛ”, 1998. – С. 104–118.

Волкотруб Г. Й. Стилiстика ділової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 107–115.

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С. 168–179.

Дудик П. С. Стилiстика української мови: Навч. посіб. – К.: Академія, 2005. – С. 203–205.

Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 211–230.

Капелюшний А. О. Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 122–131, 175–196.

Пономарів О. Д. Стилiстика сучасної української мови. – К.: Либідь, 1992. – С. 163 (3-тє вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 162–163).

Тема 11. СТИЛІСТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗАЙМЕННИКІВ

1. Загальна стилістична характеристика займенника.
2. Особливості використання займенників у різних функціональних стилях.
3. Семантичні та експресивні відтінки, яких набувають особові займенники залежно від умов уживання.
4. Можливе виникнення двозначності за використання зворотного займенника чи присвійного займенника “свій” і способи поліпшення тексту.
5. Синонімія означальних займенників.
6. Перехід займенників у частки, їх значеннєві відтінки.
7. Випадки помилкового використання займенників у журналістських текстах.

Практичні завдання

Завдання 21. *Знайти в журналістських текстах приклади вдалого використання зі стилістичною метою займенників.*

Завдання 22. *Виявити в журналістських текстах приклади вживання одних форм особових займенників у значенні інших. З'ясувати доцільність чи недоцільність такого використання займенників, їх значеннєві та експресивні відтінки.*

Література

Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2003. – С. 126–127.

Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови: Академічна граматики української мови. – К.: Пульсари, 2004. – С. 190–216.

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Використання морфологічних засобів мови. – К.: ТОВ “ЛДЛ”, 1998. – С. 83–103.

Волкотруб Г. Й. Стилiстика ділової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 102–107.

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С. 153–166.

Дудик П. С. Стилiстика української мови: Навч. посіб. – К.: Академія, 2005. – С. 205–207.

Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 231–249.

Капелюшний А. О. Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 118–120, 196–210.

Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилiстика української мови. – К.: Вища школа, 2003. – С. 57.

Пономарів О. Д. Стилiстика сучасної української мови. – К.: Либiдь, 1992. – С. 161–163 (3-тє вид. – Тернопiль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 160–162).

МОДУЛЬ 5

Змістовий модуль 7. Стилiстичне використання дiєслiв

Тема 12. СТИЛІСТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ ДІЄСЛОВА

1. Загальна стилістична характеристика дієслова.
2. Дієслівні форми й категорії, використання яких можливе із стилістичною метою.
3. Синонімія особових форм дієслова, зіставність окремих форм особових закінчень і категорії числа.
4. Синонімія часів дієслова.
5. Використання теперішнього часу в значенні інших часів.
6. Стилiстична мета вживання “теперiшнього iсторичного” (“теперiшнього репортажного”), давноминулого та передминулого часiв.
7. Використання майбутнього часу в значенні інших часів.
8. Випадки вживання минулого часу в значенні інших часів.
9. Синонімія способів дієслова.
10. Умовний спосiб у значенні дiйсного або наказового.
11. Емоційне забарвлення дiєслiв доконаного та недоконаного виду, вжитих у наказовому способi.
12. Відтiнки, якi вносять у мовлення частки при дiєсловах у наказовому способi.
13. Інфiнiтив у значенні рiзних способiв дiєслова.
14. Дiєслово як один з основних засобiв надання динамiки висловлюванню.

Практичні завдання

Завдання 23. Знайти в газетних текстах приклади використання дієслівних форм зі стилістичною метою.

Завдання 24. Знайти в журналістських текстах 5 прикладів використання дієслівної форми другої особи множини у значенні другої особи однини. Дати їм стилістичну характеристику.

Література

Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2003. – С. 129–130.

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Використання морфологічних засобів мови. – К.: ТОВ “ЛДЛ”, 1998. – С. 119–142.

Волкотруб Г. Й. Стилiстика дiлової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 115–124.

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Тернопiль: Пiдручники i посiбники, 2009. – С. 182–198.

Дудик П. С. Стилiстика української мови: Навч. посiб. – К.: Академiя, 2005. – С. 200–202.

Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 250–263.

Капелюшний А. О. Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 120–122, 196–210.

Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилiстика української мови. – К.: Вища школа, 2003. – С. 58–59.

Пономарів О. Д. Стилістика сучасної української мови. – К.: Либідь, 1992. – С. 157–161 (3-ге вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 157–160).

МОДУЛЬ 6

Змістовий модуль 8. Синтаксичні засоби стилістики. Порядок слів у реченні

ТЕМА 13. СТИЛІСТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ СИНТАКСИСУ. СТИЛІСТИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ПОРЯДКУ СЛІВ У РЕЧЕННІ

1. Стилістичні можливості синтаксису.
2. Синтаксичні синоніми та паралельні конструкції.
3. Синонімія різних типів простого речення.
4. Порядок членів речення, його змістове, синтаксичне й стилістичне значення.
5. Місце кожного члена речення за прямого порядку, зокрема за наявності кількох означень або додатків.
6. Стилістична мета й виправданість інверсії.
7. Можлива двозначність унаслідок подвійної залежності та способи поліпшення тексту.
8. Змістові відтінки, що залежать від розміщення вставних слів, які не є членами речення.
9. Розміщення часток, які виокремлюють або посилюють певні члени речення.

Практичні завдання

Завдання 25. Знайти в журналістських текстах приклади вдалого використання зі стилістичною метою непрямого порядку слів у реченні.

Завдання 26. Знайти в журналістських текстах приклади використання синтаксичних синонімів.

Література

- Волкотруб Г. Й.** Стилістика ділової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 132–135.
- Волкотруб Г. Й.** Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С. 215–219.
- Дудик П. С.** Стилістика української мови: Навч. посіб. – К.: Академія, 2005. – С. 221–222.
- Капелюшний А. О.** Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 264–277.
- Капелюшний А. О.** Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 211–212, 237–242.
- Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М.** Стилістика української мови. – К.: Вища школа, 2003. – С. 59–60.
- Пономарів О. Д.** Стилістика сучасної української мови. – К.: Либідь, 1992. – С. 164–169 (3-ге вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 164–169);
- Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф.** Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища школа, 1994. – С. 5–18.

Змістовий модуль 9. Координація підмета й присудка. Узгодження означення. Керування

Тема 14. СТИЛІСТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ КООРДИНАЦІЇ ПІДМЕТА Й ПРИСУДКА. УЗГОДЖЕННЯ ОЗНАЧЕННЯ

1. Стилістичне використання координації підмета й присудка.
2. Граматична та логічна координація підмета й присудка.
3. Координація присудка та простого підмета, вираженого, зокрема, іменником спільного роду; іменником-назвою професії чи посади жінки; загальним іменником, при якому є власний – географічна назва; поєднанням двох загальних іменників різного граматичного роду.

4. Координація присудка та простого підмета, вираженого складноскороченим словом або невідмінюваним іменником іншомовного походження.
5. Координація присудка та підмета, вираженого особовим, питально-відносним займенником, числівником, субстантивованим незмінним словом.
6. Координація присудка й складеного підмета, зокрема підмета на кшталт “брат із сестрою”; підмета, до складу якого входять числівник та іменник; підмета – збірного іменника з кількісним значенням; підмета – нерозкладного словосполучення.
7. Випадки узгодження зв'язки з іменною частиною присудка. Значеннєві відтінки, які вносять у висловлювання називний та орудний відмінки іменника в складеному присудку.
8. Координація присудка й однорідних підметів, зокрема з урахуванням сполучника, заперечної частки, прямого порядку членів речення чи інверсії.
9. Узгодження означення при іменниках – однорідних членах. Одна чи множина іменника при кількох узгоджених з ним означеннях.
10. Узгодження в непрямих відмінках прикладок – назв населених пунктів.

Практичні завдання

Завдання 27. Знайти в газеті приклади вдалого використання зі стилістичною метою різних варіантів координації підмета й присудка, узгодження означень.

Завдання 28. Виявити в журналістських текстах помилки, пов'язані з відхиленнями від норм координації підмета й присудка, від правил узгодження означення (прикладки) з означуваним словом.

Література

- Волкотруб Г. Й.** Стилістика ділової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 136–140.
- Волкотруб Г. Й.** Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С. 219–224.
- Капелюшний А. О.** Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 278–297.
- Капелюшний А. О.** Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 212–213, 237–242.
- Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М.** Стилістика української мови. – К.: Вища школа, 2003. – С. 52.
- Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф.** Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища школа, 1994. – С. 19–35.

Тема 15. ВАРІАНТИ ФОРМ, ПОВ'ЯЗАНІ З КЕРУВАННЯМ

1. Варіанти форм, пов'язані з керуванням. Значення відмінкових форм.
2. Синонімічні прийменникові та безприйменникові конструкції.
3. Керування при синонімічних словах. Синонімія прийменників.
4. Керування при однорідних членах, що передбачають різні відмінки керування слів.
5. Можлива двозначність як наслідок нерозрізнення родового суб'єкта та родового об'єкта.
6. Спільне й відмінне в керуванні в українській і російській мовах.
7. Варіанти відтворення українською мовою російських словосполучень з прийменниками “по”, “при”.
8. Помилки, пов'язані з обранням форм керування.

Практичні завдання

Завдання 29. Знайти в газеті приклади вдалого використання зі стилістичною метою різних варіантів форм керування.

Завдання 30. Виявити в журналістських текстах помилки в доборі варіантів керування. Навести відповідні довідки зі словників і довідників.

Завдання 31. Знайти в журналістських текстах 10 прикладів конструкцій з прийменниками “по” та “при”. З’ясувати, правильно чи помилково вжито ці прийменники.

Література

Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський К. Г. Граматика української мови: Морфологія. – К.: Либідь, 1993. – С. 22–45, 282–299.

Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови: Академічна граматика української мови. – К.: Пульсари, 2004. – С. 63–82, 333–342.

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Використання морфологічних засобів мови. – К.: ТОВ “ЛДЛ”, 1998. – С. 143–159.

Волкотруб Г. Й. Стилiстика ділової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 125–131.

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С. 201–211.

Зубков М. Г. Український правопис: Комплексний довідник. – Харків: Торсінг, 1998. – С. 23–24.

Зубков М. Г. Українська мова: Універсальний довідник. – Харків: Школа, 2004. – С. 109–110.

Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 298–331.

Капелюшний А. О. Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 213–219, 242–256.

Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища школа, 1994. – С. 35–42.

Український правопис. – 7-е вид., стереотип. – К.: Наук. думка, 1998. – С. 14–16.

МОДУЛЬ 7

Змістовий модуль 10. Однорідні члени речення

Тема 16. СТИЛІСТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ ОДНОРІДНИХ ЧЛЕНІВ РЕЧЕННЯ

1. Стилiстичні функції однорідних членів речення.
2. Використання однорідних членів для побудови класифікацій у науковому й офіційно-діловому стилях.
3. Додержання логічних вимог у використанні однорідних членів.
4. Стилiстичне значення різних способів добору та поєднання однорідних членів.
5. Сполучники при однорідних членах. Обрання синонімічного сполучника. Значення пропускання та повторення сполучників.
6. Відтінки значення та правила використання двочленних сполучників.
7. Уживання прийменників при однорідних членах.
8. Мовностилістичні та логічні помилки в поєднанні однорідних членів.

Практичні завдання

Завдання 32. Знайти в газетних текстах приклади вдалого використання однорідних членів зі стилістичною метою.

Завдання 33. Навести з підручника В. Й. Здоровеги (Теорія і методика журналістської творчості. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.) 5 прикладів використання однорідних членів речення для побудови класифікацій.

Література

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Використання морфологічних засобів мови. – К.: ТОВ “ЛДЛ”, 1998. – С. 159–162.

Волкотруб Г. Й. Стилiстика ділової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 140–143.

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С. 224–229.

Дудик П. С. Стилїстика української мови: Навч. посіб. – К.: Академія, 2005. – С. 251–256.

Зубков М. Г. Український правопис: Комплексний довідник. – Харків: Торсінг, 1998. – С. 23–24.

Зубков М. Г. Українська мова: Універсальний довідник. – Харків: Школа, 2004. – С. 109–110.

Капелюшний А. О. Практична стилїстика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 332–354.

Капелюшний А. О. Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 219–221, 256–264.

Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови. – К.: Либідь, 1992. – С. 188–197 (3-тє вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 188–196).

Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища школа, 1994. – С. 296–318.

Сучасна українська мова: Синтаксис. – К.: Либідь, 1994. – С. 82–91.

Український правопис. – 7-е вид., стереотип. – К.: Наук. думка, 1998. – С. 14–16.

Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови: Підручник. – К.: Академія, 2004. – С. 152–158.

Яцимірська М. Г. Сучасна українська мова: Пунктуація. Навч. посіб. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім І. Франка, 2002. – С. 35–48.

Змістовий модуль 11. Паралельні синтаксичні конструкції. Складні речення в мові ЗМІ

Тема 17. СТИЛІСТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ СИНТАКСИЧНИХ СИНОНІМІВ ТА ПАРАЛЕЛЬНИХ СИНТАКСИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ.

1. Стилїстичне використання синонімічних та паралельних синтаксичних конструкцій у різних функціональних стилях.
2. Особове та безособове речення як взаємозамінні синтаксичні конструкції.
3. Особливості використання в мові ЗМІ безособових речень, активних та пасивних зворотів.
4. Дієприкметниковий зворот і підрядне означальне речення; паралельність цих конструкцій і відтінки, які виникають під час уживання тієї й тієї конструкції; умови взаємозаміни згаданих конструкцій.
5. Переклад українською мовою російських речень з дієприкметниковими зворотами.
6. Дієприслівникові звороти й підрядні обставинні речення як паралельні конструкції, їх змістові та стилїстичні відтінки.
7. Умови правильного використання в реченні дієприслівникового звороту.
8. Заміна підрядних обставинних речень дієприслівниковими зворотами; зворотна заміна.
9. Речення з нагромадженням віддієслівних іменників і паралельні до них конструкції з дієслівними формами. Заміна підрядними реченнями конструкцій з віддієслівними іменниками.
10. Стилїстична мета використання паралельних синтаксичних конструкцій.
11. Стилїстична характеристика способів відтворення чужого висловлювання.
12. Використання прямої мови в різних функціональних стилях, у різних жанрах ЗМІ.
13. Вільна пряма мова в журналістських текстах.
14. Порівняльна характеристика прямої та непрямї мови.
15. Стилїстичні особливості невластне прямої мови.

Практичні завдання

Завдання 34. Знайти в газетних текстах приклади вдалого використання зі стилїстичною метою синтаксичних синонімів та паралельних синтаксичних конструкцій; порівняти особливості використання в журналістських текстах синонімічних і паралельних конструкцій.

Завдання 35. *Виявити в журналістських текстах помилки в обранні однієї конструкції з кількох паралельних чи синонімічних.*

Література

Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2003. – С. 139.

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Використання морфологічних засобів мови. – К.: ТОВ “ЛДЛ”, 1998. – С. 97

Волкотруб Г. Й. Стилiстика дiлової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 131–132, 143–147.

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С.229–232.

Дудик П. С. Стилiстика української мови: Навч. посiб. – К.: Академiя, 2005. – С. 273–288.

Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 355–373.

Капелюшний А. О. Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 217–219, 256–264.

Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилiстика української мови. – К.: Вища школа, 2003. – С. 60.

Пономарів О. Д. Стилiстика сучасної української мови. – К.: Либiдь, 1992. – С.178–188, 209–234 (3-тє вид. – Тернопiль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С.178–188, 209–234).

Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища школа, 1994. – С. 416–656.

Яцимирська М.Г. Сучасна українська мова: Пунктуація. Навч. посіб. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім І.Франка, 2002. – С. 48–60, 90–155.

Тема 18. СКЛАДНІ РЕЧЕННЯ В МОВІ ЗМІ

1. Використання складного речення в різних формах мови та в різних функціональних стилях.
2. Особливості й характерні риси вживання складного речення в мові ЗМІ.
3. Тенденція до поширення в мові ЗМІ сегментації та парцеляції.
4. Порівняльна стилістична характеристика сурядності та підрядності.
5. Стилiстичнi властивостi сполучникового та безсполучникового зв'язку в складному реченні.
6. Значення й стилістична вмотивованість уживання сполучників і сполучних слів у складнопідрядних реченнях.
7. Помилки у використанні складних речень.
8. Період і його використання в публіцистиці.
9. Загальна характеристика синтаксичної будови тексту.
10. Надфразна єдність як сплав змістових, граматичних і стилістичних ознак.
11. Стилiстичнi засоби організації надфразної єдності.
12. Загальна характеристика стилістичних фігур.

Практичні завдання

Завдання 36. *Знайти в журналістському тексті приклади використання різних типів складних речень, надфразних єдностей. З'ясувати роль цих конструкцій у творенні цілісного журналістського тексту.*

Література

Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2003. – С. 139.

Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови: Використання морфологічних засобів мови. – К.: ТОВ “ЛДЛ”, 1998. – С. 97

- Волкотруб Г. Й.** Стилїстика ділової мови. – К.: МАУП, 2002. – С. 131–132, 143–147.
- Волкотруб Г. Й.** Практична стилїстика української мови: Навч. посіб. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – С. 232–235.
- Дудик П. С.** Стилїстика української мови: Навч. посіб. – К.: Академія, 2005. – С. 273–288.
- Капелюшний А. О.** Практична стилїстика української мови: Навч. посіб. – Вид. 2-ге, переробл. – Львів: ПАІС, 2007. – С. 355–373.
- Капелюшний А. О.** Телебачення прямого ефіру: практика мовлення, типові помилки: Навч. посіб. – Львів: ПАІС, 2011. – С. 217–219, 256–264.
- Конюхова Л.І.** Парцелювання складнопідрядних речень. – Львів: ЛДУ; Вид-во “Каменярь”, 1999. – С. 3–26.
- Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М.** Стилїстика української мови. – К.: Вища школа, 2003. – С. 60.
- Пономарів О. Д.** Стилїстика сучасної української мови. – К.: Либідь, 1992. – С. 178–188, 209–234 (3-тє вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. – С. 178–188, 209–234).
- Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф.** Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К.: Вища школа, 1994. – С. 416–656.
- Яцимірська М.Г.** Сучасна українська мова: Пунктуація. Навч. посіб. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім І. Франка, 2002. – С. 48–60, 90–155.